

కుర్చీని నిశ్చయంగా వుంటుంది లాక్కుని రహస్యంగా చెప్పింది సార్వతి. " నానిగాడు వాళ్ళలో కలిసిపోతే దత్తుతీసుకుందా మను కుంటున్నారట. "

- రాగమయి -

శ్రీ దేవి

' అక్కయ్య బావ సాయంత్రం రైలుకి వెళ్ళారుట. '

" అలాగా. " నిర్లిప్తంగా అనేసి గుప్పెడు మౌనాన్ని బండెడు అలజ్జెన్ని వెదజల్లాడు విశ్వం.

పార్వతి సందేహాన్ని సాగనంపి సమాలోచనకు ఆయత్తమవుతూ ఆడిగింది.

" నానిగాణ్ణి అక్కయ్యతో పంపటం సంగతేం చేశారు ? "

' మధ్యలో బడిమాన్పించితే చదువు పాడవుతుంది సార్వతీ !

' వాళ్ళ వూళ్ళో స్కూళ్ళు లేవాయేం ? '

" ఉన్నాయి గదా అని పిల్లల్ని ఆలాపరాయి వాళ్ళిళ్ళకు పంపటమేనా... "

" మీరు మరీనండి. అక్కయ్య పరాయిదెలా అవుతుందండి. నా పేగులో పేగు, రక్తంలో రక్తమూను. చూస్తున్నారూగా ఈ పదిరోజుల బట్టి నాని గాడు అక్కయ్య దగ్గర ఎంత అలవాటు పడి పోయాడో, "

' మమతలు మాయమయి మాలిన్యాలు చేరుకుంటున్న రోజులివి సార్వతీ, పరాయి కన్నమ్మ బిడ్డని పదినిముషాలు ముదులాడ గలరుగాని రోజుల తరబడి నెత్తి కెక్కించు కోలేరు. '

' ఈ ఆలోచన మీ ఆందరిలోనూ ఉద్యమించి పెరిగి పెద్దదవుతోందని నే నెప్పుడో పసిగట్టాను. పిల్లాణ్ణి విడిచి నువ్వండ గలవా ? '

ఉంటాను, మరేం చేస్తాను. వాడి బాగుకోరి ఏదయినా తరిస్తాను ? "

" వాడి బాగుకోరి పెంపకాని కిస్తున్నావా ? "

" కాకమరేమిటండి. సుక్షేత్రమైన భూమి, పదివేలు చేసేయిల్లా, పాడివంటా అన్నీ వున్నాయి. అక్కయ్య వాణ్ణి పువ్వుల్లో పెట్టిపెంచుతుంది.

" ఇదంతా డబ్బుమీద ఆపేజ్జే "

' డబ్బును ఉపేక్షించే వాళ్ళెవరయినా వున్నారా ? '

" అండుకని పిల్లాణ్ణి డబ్బుకు అమ్ముకుంటావా ? "

" మీరుమరీ చోద్యంగా మాట్లాడతారండి. మీ ఆమ్మా నాన్నా మిమ్మల్ని పెంపకానికివ్వాలా ? అంత మాత్రం చేత మిమ్మల్ని వాళ్ళు అమ్మినట్టేనా ? "

విశ్వం వాలు కుర్చీలో చేరగిలపడి కందిరీగల్లా ముసురు కుంటున్న ఆలోచనలో అన్నాడు " సందర్భం వచ్చింది కనుక చెప్తున్నాను. సార్వతీ. మా నాన్న నన్ను డబ్బుచూసే పెంపకాని కిచ్చాడు, మా అమ్మనుంచి వేరుచేసి ఈ పట్టు పరువుల బంగళాలోనికి విసిరేశాడు. ఒక్క విషయం సార్వతీ! మానవుడి మనుగడకి ధనమెక్కటే ముఖ్యంగాదు. ప్రేమ. ఆదరణలను గాని శాంతి సౌఖ్యాలనుగాని అంగడిలో కొనలేం. ఇంక ఈ విషయం నాముందర ఎత్తద్దు. " సార్వతి మౌనాన్ని చేదు మాత్రలామింగింది.

ద్రాయరులో పదిలంగా దాచిన ఉత్తరాల కట్టను తీసి ఆమెకిస్తూ " చదువు. ఇవి చదివిన తరువాత కూడా నీ అభిప్రాయం మారకుంటే ఆలోచిద్దాం

అన్నాడు. " మడతలు పడ మొదటి ఉత్తరాన్ని తీసింది పార్వతి.

విన్నూ.

ఈ వృతలాన్ని చదివి అర్థం చేసుకునే జయస్సు నీకు లేదు! అయినా అప్పకోలేని ఆవేదనతో వ్రాస్తున్నాను. నువ్వొక మనిషిగా తయారయిన నాడు తిరిగి చదివి నన్ను, నా బాధను గ్రహ్యం చేసుకోవాలి!

మాతృమమకారం ముందు వెంకటలేని రత్నాలను రాజగాపోసినా తీసికట్టు అనిపించు కుంటుంది. విస్వార్థత, అర్థత కలిసిన ఆమె హృదయం వెన్నుకన్న మెత్తనిది. చక్కెరకన్న తియ్యనిదీను, ఓర్పునేర్పు ఆమెకు ఉగుపాల్లో కరగించి పోసిన విశేషాలు. వయస్సులో పొద్దుటారిపోతున్నా, ప్రపంచమే అలక్ష్యం చేసినా త్యాగనిరతితో మహాఅపేక్షతో పసిడి కందుల్ని కంటికి రెప్పలాకాపాడి ఉజ్వల భవిష్యత్తును, ఉన్నత విలువలను కాంక్షిస్తుంది సేవ ఆమెకు పెట్టని గుణము. తన్ను విన్నవించి తను కన్న సంతతిలో తనమూర్తిని చూసుకుని తృప్తిపడుతుంది. తన కోరికల్ని జయించి పిల్లల వాంఛలను ఇతోధికం చేసి వాటిని తీర్చాలని ప్రయాస పడుతుంది. అయినా ఆమె ప్రీ! అందుకే అసూయ. అత్యాశ, నిస్సహాయతలను జయించ లేక పోయింది, కామ క్రోధ మద మాత్సర్యాలను విసర్జించగల మహాపురుషుణ్ణి ఆశ్రయించింది. కాని మాయలోపుట్టి పెరిగి నశించే మానవుడు ఆమెనూ అధః పాతాళానికి తీసుకెళ్లాడు అదే అనందంగా స్వీకరించి ఆలంబనాన్ని అట్టేపెట్టుకున్నది; ఎందుకంటే వగచి ప్రయోజనం లేదని ఆమెకూ తెలుసు, అతీత శక్తి అదేశించిన మార్గం అక్రమమైనా సక్రమమైనా. సుగమమైనా దుర్గమమైనా అనుసరించక తప్పదనీ, కర్మానుసారం ఎవరు చేసు కన్నది వారను భవించాలనీ ఆమెకు తెల్పు."

" నేను ఈ జాతికి చెందిన ప్రీనే. ఈ సుగుణాలన్నీ నాకు నేను ఆపాదించు కోకపోయినా, చలవ రహితమైన రాతిని మాత్రం కాను. కష్ట, సుఖాలకు చలించే మామూలు ప్రాణిని. సరే!

హలాత్తుగా ఒకనాడు మీనాన్నవచ్చి దుర్గా! మూడో వాణ్ణి జానకి రామయ్య గారికి పెంపకాని కిస్తానని మాటిచ్చానే అన్నారు. నీ కప్పటికి మూడోమాసం జరుగుతోంది. సన్నగా చిన్నగా తెల్లగా పాలిపోయినట్టుండే వాడివి, ఉయ్యాలలో పడుకుని నిద్రపోతున్న నిన్ను తీసిగుండెలకు హత్తుకున్నాను. అతే కాని నన్ను సంప్రతించ కుండా మాట ఎందుకిచ్చారని మీ నాన్నను నిలవెయ్యలేక పోయాను. జానకి రామయ్య గారి తరవాత నీకెంత ఆస్తి వస్తుందో నువ్వెంత ఘరానా కుంటుంబానికెడుతున్నావో నీ భవిష్యత్తెంత ధగధగయ మానంగా వుంటుందో వర్ణించి చెప్తున్నారు. తతిమ్మా నీ అన్నలిద్దరూ అసక్తిగా వింటున్నారు, నా కెందుకో భోరుమని ఏడవాలని పించింది, కాని ఏదోఅశక్త నా గొంతును అడిమిపెట్టింది. కళ్ళలోకి నీళ్ళేరాలేదు. అలానిళ్ళలంగా కిరసనాయిలు దీసాన్ని చూస్తూ కూర్చుండి పోయాను. కాలం అని రామంగా పరిగెడుతూనే వున్నది. "

" దుర్గా! దత్తతకుముహూర్తం నిర్ణయించారే " అన్నారు మర్నాడు మీ నాన్నగారు. ఈ ఆమాయ కష్ట మేకను జలియిచ్చే రోజుగాబోల్చు అనుకున్నాను ఒళ్ళోవున్న నిన్ను చూసి అరఘడియ కూడా తడి అరని కళ్ళలో, తప్తహృదయాన్ని దాచు కోవాలని వ్యర్థ ప్రయత్నం చేసేదాన్ని. మానసిక రుగ్మతను శారీరక రుగ్మతగా మార్చుకుని అయిన వాళ్ళను కాని వాళ్ళను తప్పుకు తిరిగేదాన్ని. ఉధృతంగ ఉప్పొంగి వచ్చే భావోద్రేకాన్ని అణచుకో లేక సతమత మయ్యేదాన్ని. అయినా మీ నాన్న నన్నూ నా బాధనూ అలక్ష్యం చేశారు. గొంతెత్తి ఎదురు చెప్పే సాహసం నాకులేదు. అలా అని లాలించి నా ఉద్దేశం తెల్పుకునే పాటి నేర్పు ఓర్పు మీ నాన్నకు లేదు. ఆదివారిహయాం, నేనువారిహయాంలో బ్రతికే భార్యను. అంతే.

" తోటి ప్రీకదా నన్ను ఓదార్చక పోతుండా అన్నట్టు కామేశ్వరమ్మ గారి జైపువంతో అశగా చూశాను. డబ్బుపారేసి పిల్లాణ్ణివక్కించు కున్నాను వీళ్ళతో నాకేమిటి పని అన్నట్టు దీమాగా వెళ్ళిపో

యింది ఆవిడ, నాకళ్ళు నిండు కొచ్చాయి. ఆమె అల జ్యోనికి కాదు. నా అశక్తతకు భగవంతుడు బిడ్డల్నిచ్చి డబ్బు ఇవ్వనందుకు. ఒకీంత సేపు నా దురదృష్టాన్ని విడిచించు కున్నాను. "

" త్నా అలాంటి ఇద్దరు పిల్లలుండగా మూడో వాణ్ణి తలుచుకుని కుములిపోవట మెందుకు ? " అది మీ నాన్నగారు విసిరే విసురు.

" వీళ్ళున్నారు వాడులేడు " అనుకున్నాను మిగతా ఇద్దర్నీ దగ్గరకు తీసుకుంటూ ఉన్నదాంతో తృప్తిపడటమనేదే ప్రీ తత్వానికి విరుద్ధం. అది ఆమె హృదయాకాశంలో విసబడని మాట. తనది కాని వస్తువు భూతద్దాలలో కనిపించి వెక్కిరిస్తుంది. ఊరిస్తుంది. అయినా కాయతీగకు బరువా ? పువ్వు పూచిం దగ్గరనుంచి కాయ ఎప్పుడవుతుందా అని వెయ్యి కళ్ళతో ఎదురుచూసే తీగ పిందె పడంగానే విసుక్కుంటుందా ? కాయల బరువుతో క్రుంగిపోయి భూమికి అంటుకునే పాదు పొందే ఆనందం మరిదేనిక యినావుందా ? ఏదో విళ్ళూ, పండగకి జానకిరామయ్య గారూవాళ్ళూ పంపనన్నారన్న దుగ్ధతో ఇవంతా వ్రాస్తున్నాను. వాళ్ళమీదనాకే, కోపంలేదు, నాయనా

" కామేశ్వరమ్మగారు నిన్నుబాగా చూసుకుంటుందిటగా ? కావాలని తీసుకున్న వాళ్ళు చూడకేం చేస్తారేగాని, నాకునువ్వు లేనిలోటు లోచే నాయనా! ఎప్పుడయినా కళ్ళతో చూడగలుగుతానో లేదో. పన్నెండేళ్ళ బట్టి దగ్గరకు తీసుకుని బువ్వతినిపించా బన్న ఈ ఆదురాని ఎప్పుడు. తీరుసావో! ఏమోరా నీకు నేను గుర్తున్నానో లేనో, నీ చేతుల్లో నేను గుర్తున్నానని ఒక్కముక్క రాయిబాబూ ! మరోపుష్కరం బ్రతుకుతాను విన్నూ. "

" పార్వతి, నువ్వు మా అమ్మలా ఆలోచించి తల పగుల గొట్టుకోకపోవచ్చు. నానిగాణ్ణి దత్తత కివ్వాలంటే నా కెందుకో మనసొప్పటం లేదు " అన్నాడు విశ్వం ఉత్తరం పూర్తి చేసిన పార్వతిని చూస్తూ.

పార్వతి మౌనంగా నిట్టూర్చింది.

" నాకు పద్నాలుగోయేట మళ్ళూచి పోసింది. అప్పుడు వ్రాసింది అమ్మ ఇది చదువు అని రెండో పుత్రరాన్ని అందించాడు.

విళ్ళు. తండ్రీ !

బ్రతికి బయట పడవా, బాబూ ! ఇలాజబ్బుగా వున్నాను అని కాకీ చేత కబురెట్టితేవచ్చి నీదగ్గరవాలే దాన్నిగా నాయనా ? చీమూ నెత్తురూ అని అస హ్యించు కోకుండా చాకిరీ చేసేదాన్నే ! అంటువ్యాధి అనిగొడపాకలో పడకో పెట్టారా నిన్ను ? అదేం తల్లిరా మారుటి తల్లి. ? స్థిరమేదిక్కయినా లేక అర్ధరాత్రులు ఎలా అలమటించావో అయిచు కుంటే నో గుండె నీరె పో తోందిరా, ఎందుకూ పనికిరాని ఈ తల్లి బ్రతికిమాత్ర ఏం ప్రయోజనం ? ఎవరికి ఆక్కరకురాని ఈ శరీర మెందుకురా? అన్నలిదరికీ ఎప్పుడూ నిన్నే తలుచుకుంటాని నామీన కోపం కర్తవ్యతా విమూఢురాలివు తున్నానని మీనాన్నకు అసహ్యం. ఈ వాతావరణం నన్నెందుకూ కొర గానిదానిలా చేస్తోందిరా? ఒక్కమాటు నిన్ను చూడాలని ప్రాణం తల్లడిల్లి పోతుంది. పద్నాలుగేళ్ళు ఓపికపట్టాను, ఇంక తాళలేను నాయనా? జ్ఞానకి రామయ్యగారు మీనాన్న పోట్లాడుకుంటే మధ్యమన కేంరా? నేను తల్లిని నీవు బిడకివీను, మన మధ్య బంధాన్ని తెంచటానికి వీళ్ళకేవరిచ్చారు అధికారం, పథ్యం తిన్నావుగా శిథిలావస్థ లోవున్న ఈ తల్లిని ఒక్కమాటు చూసిపోగూడమా" పార్వతి ఉత్తరం చదవటం ఆపి ఆమరగా అడిగింది. "మీరు వెళ్ళారా?" "లేదు పార్వతి, జ్ఞానకిరామయ్య గారు కామేశ్వరమ్మ గారు నన్ను బంగారు ఉచ్చుల్లోకట్టి పడేశారు, అడుగు కదిపితే ఆ అడుగు భూమి నాకు దక్కదన్నారు. అలాఅని వాళ్ళు నన్ను యమయాత నలు పెట్టలేదు. అడిగిన వస్తువల్లా కొనిచ్చారు, కోరిన కోరికలా తీర్చారు. కాని అందులో ఉండ వలసినంత ఆప్యాయత గాని ఆదరణగాని వుండేది కాదు. అన్నంపెట్టి తినమని అమ్మను తిడుతూ కూర్చునేది కామేశ్వరమ్మగారు, కారులో బడికి తీసు కెడుతూ మానాన్న లేమిని గురించి అసహ్యించుకునే

వారు జానకిరామయ్యగారు. మరొకరెవరయినా అయితే భోగభాగ్యాలలోపడి ఇవన్నీ మర్చిపోయేవారేమో. కాని నాలో అసంతృప్తిని లేవదీసాయి. ఆ దంపతులంటే ఒక విధమైన ద్వేషాన్ని రగుల్కొల్పాయి. కామేశ్వరమ్మ గార్చి అమ్మా అని అభిమానంగా ఎప్పుడూ పిలవలేదు. పక్కమీదపడుకుని తలగడలో తలదూర్చుకుని మూడు నెలల వయస్సులో వుండగా చూసిన అమ్మని తల్చుకుని అమ్మా అని ఏడ్చేవాణ్ణి. ఉత్తరాల ద్వారా సుపరిచితమైన అమ్మను తల్చుకుని ఉప్పొంగి పోయేవాణ్ణి, అంతే!”

పార్వతి సాలోచనగా వింటోంది.

“ప్రతి త్రీ ప్రేమించగలుగుతుంది పార్వతి. కాని ఆ ప్రేమలోనే ఎంతో వైవిధ్యం వుంటుంది అమ్మ నాయందు వాత్సల్యాన్ని పెంచుకుంది అంటే అది స్వార్థపూరితంకాదు. తను కన్నబిడ్డ తన రక్తం అన్న మమకారం మాత్రమే. మూడు నెలల పని గుడ్డును మర్చిపోవటానికి మూడు క్షణాలు చాలదూ. ముప్పై సంవత్సరాలు అలమటించి తీరని కోరికతో నీ కడుపును పుట్టి నా జాధను తిర్చుకుంటాను. అంటూ ప్రాణాలు వదలాలా? కామేశ్వరమ్మ గారు నన్ను కొడుకులానే పెంచింది. అంటే తమతదనంతరం తమ అస్తికి వారసుణ్ణి తలకొరివిపెట్టే వాణ్ణి మాత్రమే ప్రేమించింది మన పారూ పున్నదంటే నాన్నని నాన్నగానే ప్రేమిస్తుంది. అన్ని సమయాల్లో పన్ను తన బిడ్డగా గూడా భావించి జోలపాడుతుంది. చిచ్చికొడుతుంది. అది అచ్చు మా అమ్మే. ఇహ సువ్వున్నావంటే . . . .”

“వద్దు నాప్రేమను మాత్రం నిర్వచించకండి” అన్నది భయంగా ఆందోళనతో

“సరే, ఆ మూడో ఉత్తరం చదువు.”

‘ఉహూ వద్దు. నాగుండె బరువెక్కి పోతోంది.’

“కాదు పార్వతి, అమ్మ ఉత్తరాల్లో జీవించటమంటే నా కెంతోసర్దా, చదువు ఫర్వాలేదు.”

పార్వతి తప్పదన్నట్లు మరో ఉత్తరాన్ని విప్పింది.

“పరీక్ష పోయిందావిన్నూ. పోతుందని నేననుకోలేదురా. నీతెలివితేటలకి ఈ పెద్ద పరీక్ష తూనికరాయి అనుకోలేదు. చదువులో ఆశ్రద్ధ ఎందుకు చేశావు బాబూ? నీకు అర్థంగాని విషయాలుంటే పెద్దల్పడిగి తెల్చుకోకపోయావా? విద్య వివేకాన్నిస్తుంది. వినయాన్నిస్తుంది. అటువంటి వరాన్ని కాలతన్నుకుంటారా? పోనీలే ఏంచేసాం? ఈమాటు చదువుకుందువుగాని, పడటం లేవటం అనేవి జీవితంలో దాలా చిన్న విషయాలు. పడ్డప్పుడు ఏడవటం లేచినప్పుడు వొళ్ళు దులుపుకుని నెత్తిమీద కళ్ళుపెట్టుకొని తిరగటం పనికిరావు. లేచినిలబడటానికి చాలిన డైర్యాన్ని సమకూర్చుకోవాలి పడ్డప్పుడు లేచి నిలబడ్డ తరువాత మళ్ళీ పడకుండా జాగ్రత్తగా మనులుకోవాలి. చిన్న అపజయానికే ఇలా క్రుంగిపోవచ్చా? ధీరుల లక్షణంకాదది అంతేకాని చచ్చిపోవాలనుంది అని వ్రాయవచ్చునా? అటువంటిపాడు ఆలోచనెందుకొచ్చిందిరా? నీకేం వయసు ముంచుకుపోయిందా? లేక చదువురాని బడుద్దాయివా? ఈమాటు చదివితే ఫస్టున పాసవుతావు. పట్టుదల కావాలేగాని.”

“ముఖాన్న మచ్చలున్నంత మాత్రంలో హృదయ సౌదర్యం దెబ్బతినదు తండ్రీ కామేశ్వరమ్మగారు ఒక్క శరీర సౌందర్యాన్ని మాత్రమే ఎరిగున్నారు గనక నన్ను చూసి అసహ్యించుకోవచ్చు. అందులో అసహజమేముంది. కాని ఒక్కవిషయం గుర్తుపెట్టుకో. మనుష్యుల సౌందర్యాన్ని చూచి మూర్ఖు పోవటం గాని, వాళ్ళ వ్యక్తిత్వాన్ని అంచనావెయ్యటం గాని చెయ్యకు. మంచి గుణాలు మానవుడికొక విశిష్టత నిస్తాయి, ఆ విశిష్టతలో హృదయంగమమైన సౌందర్యంవుంది. అది అందరికీ సౌలభ్యంకాదు. కష్టపడి అలవర్చుకోవాలి.”

“చూశావా పార్వతి. అమ్మ నన్ను జీవితాన్ని ఎదుర్కోవటానికి ఎలా తయారు చేసిందో. ఈ రోజు నేను తలెత్తుకు తిరగగలుగుతున్నానంటే అది అమె ప్రభావమే. పెళ్లిలో గూడా సౌందర్యరాశివైన నీవంక సూటిగా చూడగల్గనంటే అమ్మ ప్రభావమే

జానకిరామయ్య గారు చనిపోతూ పదహారేళ్ళన్నా నిండని నాభుజస్కంధాలమీదకు జీవితాన్ని త్రోసి వేసినా కామేశ్వరమ్మగారు మనోవ్యాధితో నామతి పోగొట్టుతున్నా పిచ్చివాణి కాకుండా కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చుకొస్తున్నాను. సరే ఆ ఉత్తరాలిలా ఇయ్యి. ప్రస్తుతానికొద్దాం, నానిగాణి విడిచిపెట్టి నువ్వుండగలవా?"

" ఉండ లేనేమొగాని ఆక్కయ్య విషయం ఆలోచించండి. పెళ్ళయి పదహారేళ్ళయింది. దానికిప్పుడు నలభై యేళ్ళు నిండాయి, బావకి దాదాపు ఏభై వుంటాయి, తరగనంత ఆస్తివుంది, గొడూగోదా పాడి పంటా సమ్మద్దిగా వున్నాయి. కాని ఇంట్లో కిలకిల లాడుతూతిరిగే మనుష్యులేలేరు. ఆయన ఆఫీసుకెళ్ళిన దగ్గర్నుంచి లింగులిటుకు మని అదొక్కతే వుండాలి, వాళ్ళను ప్రేమించే వాళ్ళుగాని యోగక్షేమాలు అడిగే వాళ్ళుగాని ఎవరూ లేరు, ఎవరయినా దగ్గరచేరారు అంటే అదిడబ్బు మీద ఆశతో తప్ప వాళ్ళమీద ఆపేక్షతో కాదు, ఎవర్ని చేరదీద్దామన్నా త్వరగా వారసులవ్వాలన్న దురాశతో ఏం పెట్టించవుతారో నన్ను దుగ్ధేనాయే, "

' పోనీవాళ్ళిద్దర్నీ మనింట్లోనే ఉండిపోమ్మను మనపిల్లల్ని చూసుకుంటూ, '

' ఇది మరీబాగుంది, ఇల్లుని సత్రం చేస్తారా ఏం? అసలు మీకు పిల్లాణ్ణి ఇవ్వాలని లేదని చెప్పరాదు, '

' ఇంకాస్పష్టంగా చెప్పాలా? '

' మా ఆక్కయ్య ముందరే అన్నది. నీ భర్త అలోచన తెచ్చుకోకుండా ముందరే మాటిస్తా వెందుకే అని '

" చాలా బాగా అన్నది, "

" అయితే మా ఆక్క నానిగాణ్ణి మిమ్మల్ని కామేశ్వరమ్మ గారు చూచినట్టు చూస్తుందనా మీ భయం. "

' అలాచూడదని ఏక్కడుంది. '

" ప్రేమగా చూస్తుందని ఎందుకను కోకూడదు. "

' ఆమె ఆడది. అసూయ ముందుపుట్టి తర్వాత ఆడదిపుడుతుంది గనుక. '

' అయితే నా మాటకు చీమతల కాయంత విలువయినా లేవన్న మాట. '

" ఉందిగనుకనే ఇంతవరకూ విన్నాను పార్వతి. నేను మొగాణి. శాసించే వాణి కనుక చెప్తున్నాను. నా పిల్లల్ని పెంపకాని కివ్వను. " అంటూ చరచరా గదిలోంచి బయట కెళ్ళిపోయారు.

కాలం చరచరా పరిగెడుతోంది. పార్వతి ముఖం కోపంతో జేగురు రంగు దాల్చింది. దుఃఖంతో కళ్ళు నిండు కొచ్చాయి. ' నానిగాణ్ణి పిలిచి అడుగుతాను. వాడు వెడతానంటే ఆయన మటుక్కు కాదంటారా చూస్తాను' అన్నస్వయం నిర్ణయంతో ధృడనిశ్చయంతో నానిగాణ్ణి పిల్చేందుకు బయల్దేరింది.

గుమ్మంలోకి పోగానే నానిగాడు ఎక్కడినుంచో రోవుతూ పరుగెత్తుకుంటూ వస్తున్నాడు.

' అమ్మా. అమ్మా... షావుకారు నాగభూషణం గారి అబ్బాయి రాములేడూ ...వాడిని చదువు కొనం పట్టణం పంపించేస్తారుటే .. అక్కడ స్కూల్లోనే భోజనంట .. అక్కడే నిద్రపోతాడట.. మళ్ళీ ఏడాది దాకా ఇక్కడకు రాడుటే .. అక్కడ భయం కాదుటే.. ' అన్నాడు.

" అల్లరి చేస్తే నిన్నూ ఆ స్కూలుకే పంపేస్తాము... " అంది పార్వతి. నానిగాడి కళ్ళలో భయంతో కలిసిన నీళ్ళు తిరిగాయి.

" అక్కడకు పంపదే అమ్మా... " నీదగ్గరే ఉంటాను... " అంటూ తల్లిని అతలాచుట్టుకు పోయాడు. ఆబంధంలోనుండి ఆమెవిడిపించు కోలేక పోయింది. పెంపుడు గురించి ఆమె అడుగుదామనుకున్న ప్రశ్న ఆమె గొంతులోనేఉండి పోయింది.